

کنفرانس بزرگ اقتصاد جهانی
از ۱۵ نوامبر در امریکا آغاز می شود

جهان در انتظار اخبار صف آرائی بزرگ سیاسی-اقتصادی

برزیل، روسیه، هند و چین- در برابر امریکا و اتحادیه اروپا
"رایتر روپ" مفسر اقتصادی روزنامه "یونگه ولت"
ترجمه علی فتحی

در اثر گسترش بحران مالی موجود در سطح جهان، همچنان بر تعداد کشورهای که درخواست کمک می کنند افزوده می شود. فقط در اروپا می توان از ایسلند، اوکراین، صربستان، بلاروس، لیتوانی، استونی و لتونی نام برد. این نگرانی وجود دارد که بحران موجود همانطور که در بین بانکها و موسسات مالی بسرعت گسترش یافت در بین کشورها نیز همین روند را طی کند و به عبارتی این فقط نوک کوه یخ است که از آب بیرون آمده است.

معلوم نیست آیا بودجه ۲۰۰ میلیارد دلاری که صندوق بین المللی پول به عنوان "آتش نشان بحران" برای مقابله با ورشکستگی همه کشورها در نظر گرفته است کافی است یا نه. ایالات متحده و کشورهای اروپایی که صدها میلیارد دلار برای نجات بانکها و موسسات مالی خود در نظر گرفته اند حاضر نیستند برای کمک به اقتصاد این کشورها پولی در اختیار این صندوق قرار دهند.*

در یک چنین شرایطی فکری ناب به ذهن آقای "گردن براون" نخست وزیر انگلیس خطور می کند و از کشورهای عربی حوزه خلیج فارس و چین که ذخیره مالی بزرگی در اختیار دارند درخواست می کند که سرمایه بیشتری در اختیار صندوق بین المللی پول قرار دهند. و آن هم مسلماً بدون هیچگونه تغییری در نقش تعیین کننده کشورهای بزرگ صنعتی در تعیین سیاست های این صندوق.

تاکنون ایالات متحده و با فاصله ای از آن ژاپن و آلمان به عنوان بزرگترین پرداخت کنندگان پول به این صندوق با تعیین سیاست ها و شرایط پرداخت وام به کشورهای عضو، این دژ اقتصادی کشورهای در حال رشد را قدم به قدم در جهت جهانی کردن نئولیبرالیستی فتح کرده اند. به همین دلیل کشورهای "جهان سوم" تمایل چندانی به دریافت وام از صندوق بین المللی پول که شرایط آن بسیاری از این دسته از کشورها را دچار بحرانی عمیق و توأم با ناآرامیهای اجتماعی کرده است، ندارند.

روز ۱۵ نوامبر رهبران ۲۰ کشور قدرتمند اقتصادی جهان (G-20) در واشنگتن گردهم می آیند. چین، هند، کشورهای عربی حوزه خلیج فارس، سنگاپور و احتمالاً آفریقای جنوبی، برزیل و استرالیا نیز در این اجلاس حضور دارند. "انگلا مرکل" صدر اعظم آلمان از این گردهمایی انتظار تعیین نمایندگانی با وظیفه بررسی، تنظیم و تصویب قوانین جدیدی در رابطه با سیستم مالی جهانی دارد و می گوید: "اروپا در این رابطه نقشی راهبرانه و تعیین کننده خواهد داشت." اما ایشان جهت گیری و سمت و سوی این قوانین و نقش اروپا در آن را مشخص نمی کند. البته این ابهام با ابراز نظر "پییر اشتاین بروک" وزیر دارایی آلمان مبنی

* در ماه سپتامبر دولت انگلیس با رقمی برابر ۵۰۰ میلیارد پوند (۸۳۰ میلیارد دلار)، ایالات متحده با ۷۰۰ میلیارد دلار و دولت آلمان با ۴۸۰ میلیارد یورو (۶۲۰ میلیارد دلار) و به کمک موسسات مالی و بانکهای خود شتافتند. - مترجم

بر اینکه " صندوق بین المللی پول بهترین سازمانی است که از طرف اجلاس (G-20) وظیفه تنظیم، اجرا و کنترل قوانین جدید برای بازار مالی بین المللی را می تواند به عهده بگیرد." برطرف می شود.

اگر طبق نظر وزیر دارایی آلمان و همکاران غربی او رفتار شود، صندوق بین المللی پول به عنوان گرگ، چوپان گله شده تا این رفرم، در رابطه با بازار مالی بین المللی همچنان مطابق با سیستم، نئولیبرال باقی بماند و هیچگونه محدودیتی برای مراکز بزرگ مالی ایجاد نشود. البته چنین به نظر نمی آید که کشورهای دیگر اجلاس (G-20) میدان را برای غرب خالی بگذارند. ویژه نامه خارجی روزنامه معروف چینی "The People's Daily" در تاریخ ۲۵ اکتبر در صفحه اول خود می نویسد: " ایالات متحده به کمک موقعیت دلار ثروت دنیا را به باد داد." و سپس خواستار جانشین شدن واحدهای ارزی دیگر به جای دلار می گردد. در همین رابطه چین از کشورهای آسیایی و همچنین اروپایی درخواست کرد که معاملات دوجانبه خود را توسط واحد پولی طرفین معامله و نه دلار انجام دهند.

"ولادیمیر پوتین" نخست وزیر روسیه در دیدار با همتای چینی خود "ون جیاباو" در مسکو از این پیشنهاد چین استقبال کرده و خواستار انجام معاملات فی مابین توسط واحدهای ارزی دو کشور در آینده شد. (حجم معاملات روسیه و چین در سال ۲۰۰۸ بالغ بر ۵۰ میلیارد دلار می باشد.) او همچنین اضافه کرد که تبدیل این مبلغ هنگامت ارز چندان کار آسانی نخواهد بود ولی با توجه به مشکلات معامله با دلار این اقدام بسیار ضروری است.

آرژانتین و برزیل نیز در یک توافقنامه ای که در ماه سپتامبر گذشته توسط "کریستینا فرناندز" و "لولا داسیلوا" روسای جمهوری این دو کشور امضا شد، قانونی که از چندین دهه پیش آنها را مجبور به انجام معاملات دوجانبه فقط با واحد ارزی دلار می کرد، لغو کردند. از پانزدهم اکتبر گذشته به بعد تمام معاملات بین این دو قدرت اقتصادی امریکای لاتین که برابر سالیانه ۳۰ میلیارد دلار می باشد، بوسیله واحد های ارزی طرفین صورت می گیرد.

وزیر امور خارجه روسیه "سرگی لاوروف" نیز اعلام کرد که کشورهای برزیل، روسیه، هند و چین قبل از اجلاس سران (G-20) با دیگر کشورهای از لحاظ اقتصادی قدرتمندتر در حال رشد در "ساوپاولو" به منظور هماهنگی تلاشهای این کشورها برای مقابله با بحران مالی موجود، نشست بر گزار خواهند کرد.

از خبر فوق می توان این برداشت را کرد که چهار کشور نامبرده خود را برای رویارویی با آلیانس ایالات متحده، انگلیس و اتحادیه اروپا در اجلاس سران (G-20) در واشنگتن در روز ۱۵ نوامبر ۲۰۰۸ آماده می کنند.